

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
สารบัญตาราง	๊๖
สารบัญภาพ	๑๓
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	6
1.4 สมมติฐานการศึกษา	7
1.5 ขอบเขตของการศึกษา	7
1.6 นิยามศัพท์	8
1.7 องค์ประกอบของวิทยานิพนธ์	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดทางทฤษฎี	10
2.1 ทบทวนวรรณกรรม	10
2.2 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี	15
2.2.1 แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิต (Sources of output growth)	15
2.2.2 วิธีการวิเคราะห์หาแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิต	19
1) วิธีการวิเคราะห์แบบไม่มีพารามิเตอร์ (Non-parametric Approach)	19
2) วิธีการวิเคราะห์แบบพารามิเตอร์ (Parametric Approach)	24
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	32
3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	32
3.2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	35
3.3. แบบจำลองเชิงปรัชญา (Empirical Model)	37

บทที่ 4 ผลการศึกษา	41
4.1 ลักษณะทางด้านกายภาพของภาคกลาง	41
4.1.1 ขนาดและที่ตั้ง	41
4.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ	42
4.1.3 ลักษณะภูมิอาณาจ	45
4.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติ	45
4.2 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	46
4.2.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ	46
4.2.2 ประชากร	47
4.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อคน	50
4.3 ลักษณะการผลิตทางการเกษตร	53
4.3.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร	53
4.3.2 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	55
4.3.3 ขนาดเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	56
4.3.4 ลักษณะการถือครองที่ดิน	57
4.3.5 การใช้ประโยชน์ในที่ดิน	58
4.3.6 การใช้ปุ๋ย และยาปราบศัตรูพืช	58
4.3.7 การใช้เครื่องมือ เครื่องจักรกลการเกษตร	59
4.3.8 เนื้อที่ชลประทาน	60
4.3.9 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	61
4.4 ปัจจัยการผลิตภาคการเกษตรที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	62
4.4.1 พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	62
4.4.2 จำนวนแรงงานภาคเกษตร	63
4.4.3 การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ประเภทแทรกเตอร์ และเครื่องสูบน้ำ ในฤดูแล้ง	65
4.4.4 การใช้ปุ๋ยเคมีในการเพาะปลูก	67
4.4.5 ต้นเชื้อเพื่อการเกษตร	68

บทที่ 5 ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในภาคกลางของประเทศไทย	70
5.1 ผลการประมาณพิงค์ชันพร้อมแคนการผลิตที่มีลักษณะแบบ Stochastic ผ่านสมการการผลิตแบบ Translog	70
5.1.1 การทดสอบสมมติฐานทางสถิติเพื่อหารูปแบบพิงค์ชันพร้อมแคนการผลิตที่เหมาะสม	70
5.1.2 ผลการประมาณพิงค์ชันพร้อมแคนการผลิต	74
5.1.3 ผลการคำนวณค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตภาคการเกษตรแต่ละชนิด	80
5.1.4 ผลการคำนวณระดับประสิทธิภาพการผลิตของภาคการเกษตร	83
5.2 ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	88
5.2.1 ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542	90
5.2.2 ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรกรรมฐานกิจที่ 7 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542	95
5.2.3 ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรกรรมฐานกิจที่ 14 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542	99
5.2.4 ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรกรรมฐานกิจที่ 15 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542	103

<p>5.2.5 ผลกระทบจากการเริ่มเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 16 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542</p> <p>5.2.6 ผลกระทบจากการเริ่มเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 17 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542</p> <p>5.2.7 ผลกระทบจากการเริ่มเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 18 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542</p> <p>5.2.8 ผลกระทบจากการเริ่มเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 19 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542</p> <p>5.2.9 ผลกระทบจากการเริ่มเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 20 ระหว่างปีพ.ศ. 2520-2542</p> <p>บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ</p> <p>6.1 สรุปผลการศึกษา</p> <p>6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย</p> <p>6.3 ข้อเสนอแนะทางการศึกษา</p> <p>บรรณานุกรม</p> <p>ภาคผนวก ก ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา</p> <p>ภาคผนวก ข การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Wald test</p>	<p>107</p> <p>111</p> <p>115</p> <p>119</p> <p>123</p> <p>127</p> <p>127</p> <p>133</p> <p>135</p> <p>137</p> <p>142</p> <p>157</p>
---	---

ภาคผนวก ก	ผลการประมาณสมการพรมแคนการผลิต โดยวิธี MLE ด้วยโปรแกรม Limdep version 7.0	158
ภาคผนวก ง	ค่าความยึดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิต	162
ภาคผนวก จ	ระดับประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร	171
ภาคผนวก ฉ	การเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต	172
ภาคผนวก ช	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตร	181
ประวัติผู้เขียน		190

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 มูลค่าการผลิตภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรม อัตราการขยายตัว และสัดส่วนของมูลค่าการผลิต ณ ราคาคงที่ปี 2531 พ.ศ.2533-2542	2
1.2 โครงสร้างสินค้าออกที่สำคัญของไทย ปีพ.ศ.2535-2542	2
1.3 ผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม (Total Factor Productivity : TFP) ในภาคการเกษตรของประเทศไทย กรณี Gross Capital Stock	4
4.1 พื้นที่รายภาค และระดับประเทศ	45
4.2 โครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2530-2541	47
4.3 จำนวนประชากรระดับภาค ระดับประเทศ ปีพ.ศ.2542	48
4.4 จำนวนประชากรในภาคกลางของประเทศไทย รายจังหวัด ปีพ.ศ.2542	49
4.5 จำนวนประชากรภาคกลาง รายเขตพื้นที่ ปีพ.ศ.2530-2542	50
4.6 รายได้เฉลี่ยต่อคนระดับภาค ระดับประเทศ ปีพ.ศ.2530-2541	52
4.7 รายได้เฉลี่ยต่อคนของภาคกลาง รายจังหวัด ระหว่างปีพ.ศ.2536-2541	52
4.8 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามภาค ปีพ.ศ.2541	55
4.9 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น ปีพ.ศ.2541	57
4.10 อัตราเร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่คิดทำการเกษตร	57
4.11 เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ในที่ดิน	58
4.12 อัตราเร้อยละของผู้ถือครองที่คิดทำการเกษตรที่ใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช	59
4.13 อัตราเร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตรที่รายงานการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรเพื่อการเกษตรที่สำคัญ และจำนวนเครื่องจักรกลการเกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ	60
4.14 เนื้อที่畠ประทานที่สร้างเสร็จแล้วถึงสิ้นปี เป็นรายภาค ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2537-2541	61
4.15 เนื้อที่และผลผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคกลาง ปีการเพาะปลูก 2538/39 – 2541/42	62
4.16 พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ ในภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	63

4.17	จำนวนแรงงานภาคเกษตรของแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ ในภาคกลาง ระหว่างปี พ.ศ.2520-2542	64
4.18	ผลกระทบของจำนวนเครื่องจักรกลการเกษตรในภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542 ประเภทรถแทรกเตอร์ และเครื่องสูบน้ำในฤดูแล้ง	66
4.19	ปริมาณปุ๋ยเคมีที่องค์การตลาดเพื่อการเกษตร (อตก.) จำหน่ายให้กับเกษตรกร ในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	68
4.20	ปริมาณสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ณ ราคากลางประจำปี ในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจของภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	69
5.1	การทดสอบสมมติฐานของสมการพรมแคนการผลิตที่มีลักษณะ Stochastic โดยใช้ค่า Likelihood-Ratio Statistic Test (LR test)	72
5.2	ผลการประมาณสมการพรมแคนการผลิตที่มีลักษณะแบบ Stochastic Frontier Approach โดยวิธี Maximum Likelihood Estimates (MLE)	75
5.3	ความถี่ดักหุนของผลผลิตภาคการเกษตรต่อปีจัยการผลิต ในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	82
5.4	ระดับประสิทธิภาพการผลิตของภาคการเกษตรเฉลี่ยในแต่ละช่วงเวลา ในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจของภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	84
5.5	อัตราการเติบโตของระดับประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรเฉลี่ยในแต่ละช่วงเวลา ในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจของภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	86
5.6	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางค้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางค้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	91
5.7	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางค้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางค้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 7 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	95
5.8	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางค้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางค้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 14 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	99
5.9	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางค้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางค้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 15 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	103

5.10	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 16 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	107
5.11	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 17 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	111
5.12	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 18 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	115
5.13	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 19 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	119
5.14	ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 20 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	123

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
2.1 แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิต (Output growth)	16
2.2 ผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของผลผลิต	17
4.1 แผนที่ประเทศไทย	43
4.2 แผนที่ภาคกลางของประเทศไทย	44
4.3 แนวโน้มของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรกรรมของภาคกลาง ในช่วงปีพ.ศ.2520-2542	54
4.4 อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรกรรมของภาคกลาง ในช่วงปีพ.ศ.2520-2542	54
5.1 ระดับประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตภาคการเกษตรในภาคกลาง ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	87
5.2 อัตราการเติบโตของผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	94
5.3 อัตราการเติบโตเฉลี่ยของผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	94
5.4 อัตราการเติบโตของผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 7 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	98
5.5 อัตราการเติบโตเฉลี่ยของผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 7 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	98
5.6 อัตราการเติบโตของผลกระทบจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 14 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542	102

- 5.17 อัตราการเติบโตเฉลี่ยของผลกระทนจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 19 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542 122
- 5.18 อัตราการเติบโตของผลกระทนจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 20 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542 126
- 5.19 อัตราการเติบโตเฉลี่ยของผลกระทนจากการเจริญเติบโตทางด้านปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 20 ระหว่างปีพ.ศ.2520-2542 126